

Historia ya Falsafa

23 Tatizo la Ulimwengu

Na Dkt. Arthur Holmes wa Chuo cha Wheaton

Sawa, mada yetu leo, tunapoendelea na mjadala wa kipindi cha mapema cha enzi za kati, tukiendelea hadi Thomas Aquinas, ni tatizo la ulimwengu wote. Na ninataka kuanza na uundaji ambao Boethius alitoa kwa tatizo hili huko katika karne ya 10. Na kwa hivyo, hebu tuone.

Loo, nadhani ninahitaji kukaribia zaidi, sivyo? Haya basi. Sasa tunachohitaji kufanya ni kuilenga . Nimeelewa.

Katika uundaji wa Boethius wa tatizo la ulimwengu, aliuliza maswali matatu ambayo, katika majadiliano yaliyofuata, swali la nne liliongezwa. Kwanza, je, je, je, je, je, je, kuna aina za viumbe katika maumbile , yaani, nje ya akili, au ni miundo ya kiakili tu? Kwa maneno mengine, je, kuna maumbo halisi? Na, bila shaka, jibu chanya kwa swali hilo hutoa hitimisho la uhalisia. Kwa hivyo tunazungumzia nadharia halisi ya ulimwengu kwa athari kwamba kuna ulimwengu halisi bila kujali dhana za ulimwengu tu au matumizi ya maneno ya ulimwengu.

Sawa, uhalisia. Swali la pili, kama ni uhalisia, kama ni uhalisia, je, ni wa kimwili au si wa kimwili? Hiyo ni kusema, je, ni wa kupita kiasi kwa maana fulani ya Kiplato, au je, ulimwengu huu wote umetokea kwa upekee ? Na hapo kimsingi una tofauti kati ya mila za Aristotle na Kiplato, aina mbili tofauti za uhalisia, wa kupita kiasi au wa karibu. Kwa hivyo, swali la tatu ni kama zipo mbali na maelezo au ndani yake. Na swali la nne linaloongezwa ni kama dhana za ulimwengu wote zinafikiriwa kando na maelezo? Hiyo ni kusema, je, tunaweza kufikiria ulimwengu wote katika ufupisho? Kutoka kwa marejeleo yoyote ya mifano maalum , ili kwa kawaida nikisema kahawia, huwa unafikiria aina fulani ya kahawia, au unafikiria? Nikisema mraba, je, unafikiria mchoro fulani au la? Sasa, kuzifikiria kando na maelezo ni bila marejeleo ya mfano wowote maalum au picha ya kiakili ya aina hiyo.

Kufikiri kwa njia isiyoeleweka, kutumia, kungejulikana kama mawazo ya jumla yasiyoeleweka. Tunaweza kuzungumzia mawazo ya jumla yanayorejelea mawazo ya jumla maalum, lakini yasiyoeleweka bila kurejelea maelezo. Na mtazamo huo kwamba kuna dhana za jumla ambazo tunazifikiria tofauti na maelezo humfanya mfikiriaji wa dhana kuwa tofauti na nadharia ya nominalist.

Sawa? Naam, unaweza kuona jinsi maswali hayo yangeweza kusababisha majadiliano mengi, ambayo yalisababisha, na matokeo yake, tatizo la ulimwengu, kadri lilivyoendelea, kadri majadiliano yalivyoendelea, lilizalisha maoni haya manne ya awali. Baadaye Aquinas anaendelea zaidi. Tayari nimetaja kwamba Bonaventure

aliendeleza zaidi kidogo, na kisha tutalazimika kumrejelea Duns Scotus, ambaye anaendelea zaidi, kabla hatimaye William wa Ockham hajakataa jambo zima.

Sawa? Kwa hivyo, maneno machache mwanzoni, basi, kuhusu nafasi ya kwanza, ambayo mara nyingi huitwa uhalisia uliokithiri au uliokithiri. Mtazamo unaohusishwa na John Scotus Erugina, wakati mwingine unaohusishwa na Anselm, ingawa anaweza kuwa na utata katika suala hilo. Sasa, uhalisia uliokithiri ni mtazamo unaounda, aina za spishi na jenasi, jenasi ni wingi wa jenasi, bila shaka, kwamba aina za spishi na jenasi zipo katika uhalisia tofauti na maelezo, huku kila moja ikishiriki katika umbo hilo moja na lile lile.

Lakini maumbo hayapo tu katika mtindo huo wa kupita kiasi; kwa namna fulani au nyingine, yapo katika mahususi pia, ili kuwe na utambulisho kati ya maelezo kwa sababu ya kushiriki katika umbo hilo moja na lile lile, kwa nambari moja, linalojirudia katika kila kisa. Aina hii ya uhalisia imara. Na kitu kinachowatofautisha watu ni kiwango chochote cha uhaba kilichopo, uhaba wa ushiriki kikamilifu katika umbo hilo.

Kwa hivyo, katika viwango tofauti, kila mmoja wetu kama mtu binafsi si mwanadamu kikamilifu kuliko mwanadamu bora angekuwa. Na utu wetu una kiwango hicho kinachofaa cha, unataka kuiita nini, ubinafsi, umaskini ni neno linalotumika. Na tunajuaje aina hizi? Kwa dialektiki na mwangaza wa akili na mahali pa kimungu.

Kwa hivyo, hiyo ni aina ya mtazamo wa platonic, sana sana. Na ilikuwa kwa muda angalau, kutokana na matumizi ya kitheolojia, ambayo yaliifanya ivutie sana. Ikiwa mambo matatu yanaweza kushiriki katika kiini cha umbo moja, basi unaweza kuzungumzia kuhusu riziki tatu za kibinafsi ndani ya kiini cha uungu mmoja.

Kwa hivyo, ikawa mpango wa kimetafizikia ambao kwa nguvu yake ulielezea fundisho la Utatu. Vile vile, pamoja na wazo la kanisa la ulimwengu wote, kanisa ambalo watu binafsi hushiriki kwa njia ile ile. Vile vile, kuhusu dhambi ya asili kama ulimwengu wote, ambayo inathibitishwa katika visa vyetu vyote maalum, au ubadilishanaji wa mkate na divai, ambapo ni ajali maalum tunazoonja ambazo hubaki vile vile, ingawa kiini hubadilishwa, ukweli wa msingi hubadilishwa kutoka kiini cha mkate hadi kiini cha mwili, kutoka kiini cha divai hadi kiini cha damu.

Na hivyo, uwepo halisi katika maana hiyo ya ugeuzi wa Kristo katika Ekaristi. Kwa hivyo, uhalisia uliokithiri ulipewa matumizi ya kila aina ya kitheolojia, na inaeleweka, watu mwanzoni walitetea sana aina hiyo ya uhalisia, kwa sababu waliona kuwa muhimu kitheolojia. Mmoja wa watetezi wakuu wa uhalisia uliokithiri alikuwa mtu aliyeitwa William wa Champeau.

Tafsiri Kifaransa, na kinatoka kama Bill Field. Sivyo? Baadaye, utamjia Robert Grossetest, ambaye anatoka kama Bobby Fathead, lakini sawa. Hakika, hiyo ndiyo

tafsiri halisi, sivyo? Wafaransa wa karne ya 16 hawakuwa na séquan -flex; ilikuwa na s badala ya séquan-flex, kwa hivyo Grossetest ni Grossetat, Fathead, kichwa kikubwa, sawa.

Naam, tukizungumzia William wa Champeau, Bill Field, anaonekana kutetea msimamo huu, lakini alikosolewa sana na Rosalind na Abelard, unaweza kusoma kuhusu hilo katika Stumpf, na kwa hivyo akarudi kwenye msimamo mbadala ambao kwa kawaida hujulikana kama kutojali, kutojali, ambapo alikiri kwamba maumbo yapo katika uhalisia, ndiyo, lakini tu katika uhalisia wa maelezo, si kwa maana isiyo ya kawaida, tu katika uhalisia wa maelezo, na kila moja, basi, hushiriki katika umbo hilo, wanachama wote wa spishi hushiriki bila kujali katika umbo hilo moja na lile lile, ili katika mambo muhimu, kutojali kuhusu tofauti za mtu binafsi, katika mambo muhimu tunashiriki umbo lile lile, katika ajali, kutumia istilahi ya Aristotle, katika ajali badala ya kiini, yaani katika tofauti zetu binafsi, ndiyo, tuko tofauti, lakini katika kiini, kutojali, na maumbo haya, basi, yanajulikana kwa sababu ya ukweli kwamba wanachama wote wa spishi hushiriki sifa hizi muhimu, ambazo inawezekana kutambua na kufikiria kwa ufupi, kutokana na kufanana huko mara kwa mara katika kila mwanachama wa darasa, Kwa hivyo, kurudi nyuma, basi, kulikuwa kwa uhalisia usio na msingi, maumbo yapo karibu badala ya kupita kiasi, na ni maumbo yanayojulikana kwa ufupisho badala ya kwa lahaja, inaonekana kama anakaribia msimamo wa aina ya Aristotle, sasa, hata mbadala huo haukukubalika kwa Rosalind, ambaye alikuwa akibishania msimamo wa nomino, kwa hivyo, kulingana na nomino, hakuna maumbo halisi, hakuna maumbo halisi ya aina ya kupita kiasi, na hakuna maumbo halisi ya aina ya karibu, hakuna maumbo halisi, hakuna chochote kati yao kilichopo nje ya akili, sasa, ndani ya akili, zaidi ya hayo, hatufikirii kwa upande wa ulimwengu, hakuna mawazo ya jumla ya dhahania, hakuna dhana za ulimwengu, oh, kuna maneno ambayo yanaonekana kuwa na marejeleo ya jumla, maneno ya jumla, nomino za kawaida, neno binadamu, neno kahawia, neno mraba, neno haki, hakika, haya ni maneno ya jumla, lakini maneno ni ya ulimwengu wote tu kwa maana kwamba yanarejelea, kila mwanachama wa tabaka fulani, neno ni neno maalum, sauti ni sauti maalum, imeandikwa kwa njia maalum, neno ni maalum, lakini inatumika kwa wote kwa darasa zima bila kurejelea maelezo, irudishe, inatumika kwa darasa zima bila kurejelea chochote isipokuwa maelezo, sawa, inatumika kurejelea maelezo yote katika darasa bila ubaguzi, bila ubaguzi, na kwa hivyo neno nominalism linaonyesha kwamba kitu pekee cha ulimwengu ni jinsi jina, nominalism, jinsi jina linavyotumika katika kurejelea kwa wote kwa darasa zima, kwa hivyo kwa nominalism, kitu pekee ambacho ni cha ulimwengu ni rejeleo la ulimwengu la neno fulani, neno fulani, hakuna ulimwengu halisi, na hatufikirii dhana za ulimwengu. Sasa, unaweza kuona matokeo ya hilo? Kitheolojia, na Rosalind alishtakiwa kwa utatu, miungu watatu, sawa, lakini si mmoja, mambo matatu yanayofanana, utatu, na alishtakiwa kwa kukataa kwamba kuna kanisa lolote la ulimwengu wote, au dhambi yoyote ya asili, kwa sababu tu mafundisho hayo yalikuwa yamelindwa kwa mujibu wa nadharia ya ulimwengu halisi, lakini mbali kabisa na maswali ya kitheolojia, ambayo kwa bahati mbaya yalisababisha kulaaniwa kwa nominalism katika Baraza la Soissons

mnamo 1093, 1093, Baraza la Soissons. Mbali na matatizo hayo ya kitheolojia, una matokeo zaidi ya kifalsafa kwamba ikiwa hakuna ulimwengu halisi, hakuna sheria ya maadili ya asili iliyo ndani ya kiini cha asili ya mwanadamu.

Hakuna sheria ya maadili ya asili, na kama unavyogundua, nadharia ya sheria ya maadili, sheria ya maadili ya asili, ilianzishwa mnamo Agostino, na ikawa muhimu sana katika Thomas Aquinas, lakini hata katika hatua hii katika karne ya 10 na 11, ilikuwa imekuwa sehemu kubwa ya utamaduni wa falsafa wa enzi za kati. Hapana, Rosalind aliweza kufikia hitimisho hilo kwa sababu sheria ya maadili ya asili inakupa majukumu ya maadili ya ulimwengu kwa sababu ya umoja wa asili ya mwanadamu. Sheria ya maadili ikoje ndani yetu? Kwa sababu ya umbo, ambalo linatupa asili hii muhimu na nia muhimu, kusudi.

Kwa hivyo, ujamaa wa majina. Ingawa ulishutumiwa huko nyuma katika karne ya 11, tunapomfikia William wa Ockham katika karne ya 14 na 15, tunaona kwamba alifufua ujamaa wa majina. Kwa kawaida huzungumziwa kama mtu mashuhuri wa majina, na ni ujamaa wa William wa Ockham ambao uliingizwa na Martin Luther na ulikuwa na athari kubwa katika falsafa ya karne ya 16 na 17.

Sawa? Kwa hivyo angalia hili lijirudie. Kwa kweli, kile ambacho usemi wa nominalisti unasema ni kwamba aina ya kawaida ya maelezo ya kimetafizikia kwa mpangilio wa asili na kwa haki ya ulimwengu, maelezo ya kawaida yanayorudi kwenye kitanzi cha Anaxagoras, nembo za Heraclitus, na nadharia inayoendelea ya maumbo, ni ya uwongo. Kwa hivyo, kwa kweli, ingeharibu muundo mzima wa kimetafizikia wa mawazo ya Kigiriki na ya enzi za kati.

Ingekuwa mapinduzi makubwa. Inaeleweka sana kiasi kwamba ilikataliwa kwa njia hiyo. Sasa, msimamo wa maelewano ulianza kujitokeza, uh, unaowakilishwa na dhana ya Abelard, dhana ya Abelard, ambaye alikuwa tayari kukubaliana na Rosalind kwamba hakuna maumbo yaliyopo katika uhalisia, ya kupita kiasi au ya juu, lakini hakukubaliana na Rosalind kuhusu kama tunafikiri dhana za ulimwengu wote.

Abelard alisisitiza kwamba dhana za ulimwengu zipo, hutokea akilini mwetu, na kwamba tunazifikiria tofauti na maelezo mahususi. Tunakuza mawazo ya jumla ya kufikirika. Sasa, ni kweli, mawazo ya jumla ya kufikirika si wazi kila wakati.

Huenda zikawa za jumla sana, lakini tunaweza kuzifikiria kwa njia isiyoeleweka, na hiyo iliwezesha dhana ya kanuni za ulimwengu, dhana ya spishi, n.k., ingawa bila marejeleo yanayolingana na aina halisi za aina ya ziada ya kiakili. Sasa, hizo ndizo mitazamo minne kuu. Uh, unapata picha ya jumla.

Kwa kweli, mwanzoni inachanganya kidogo, lakini, um, hebu tutofautishe swali la kama kuna dhana za ulimwengu wote kutoka kwa swali la kama kuna ulimwengu

halisi. Sawa, na unaweza kuanza kuona jinsi nafasi hizi zinavyolingana. Uhalisia uliokithiri unataka kusema ndiyo kwa zote mbili.

Uhalisia uliokithiri unataka kusema ndiyo kwa vyote viwili, na kuthibitisha kwamba kuna uhusiano wa moja kwa moja kati ya dhana zetu na ulimwengu halisi. Na kadiri msemu unavyozipata kwa mwangaza, tunaweza kuwa na aina ya maarifa ambayo Plato aliyawazia. Kwa upande mwingine, kutojali kutasema ndiyo, kuna dhana halisi za ulimwengu na ulimwengu halisi.

Tunafikiri dhana za ulimwengu, na kuna dhana halisi za ulimwengu. Ingawa, um, si wazi sana kuhusu uhusiano huo. Ni takriban zaidi, uhusiano kati ya dhana zetu na vitu.

Sio sawa. Tatu, mtu anayejipendekeza anataka kusema hapana kwa vyote viwili, na mtu anayejipendekeza anataka kusema ndiyo kwa dhana na hapana kwa ulimwengu halisi. Sawa.

Naam, nadhani angesema tunajifunza tu kutumia ishara ile ile kwa kila aina ya paka. Um, kwa hivyo kuna uchawi gani kuhusu hilo? Ukimfikiria paka kwa ujumla, ama una picha tu ya kitu chenye umbo la paka, kisichojulikana kuhusu maelezo, si kikubwa au kidogo, na kadhalika, na kadhalika. Au labda hufikirii kitu hata kidogo, lakini paka kwa ufupi, um, ni sauti inayosikika akilini mwako ambayo unaweza kuielewa unapoirejelea.

Ndiyo, ingawa jiulize, tunapofikiria kwa njia isiyoeleweka, tunafikiria nini? Unaona, na katika uchambuzi wa mwisho, nadhani lazima useme kwamba mawazo ya dhahania, bila kujali taswira ya maelezo, mawazo ya dhahania hutumia alama, ama alama za maneno au aina nyingine ya kile, um, Harold Best na Conservatory huita lugha. Unaona, alama za muziki au chochote kile. Ndiyo.

Uh, unafikiri kutumia alama. Sasa, ishara, basi, ni njia ya kufikiria kuhusu ufupisho . Uh, unapofikiria Amerika, unafikiri nini? Unafikiri nyota na mistari? Wimbo wa taifa kwenye mchezo wa mpira wa miguu? Picha ya ramani? Unafikiri nini? Um, au unafikiria, um, um, nini, maadili fulani? Unafikiri nini? Unaona, na nadhani ni dhahiri kwamba unaweza kufikiria Amerika kwa maana ya, tuseme, picha ya ramani.

Uh, kama ninavyoshuku mtu, um, uh, anaweza kukulia katika utamaduni mwingine. Nakiri, nilipokuwa mtoto nikikua Uingereza, uh, nilifikiria Amerika kwa upande wa majengo marefu na filamu za Hollywood. Um, unaona, sikuwa na wazo la kina kuhusu Amerika.

Nilikuwa na picha fulani tu. Um, kwa hivyo si jambo la kushangaza kusema, kama Russell anavyokusudia, kwamba vitu pekee vya ulimwengu ni maneno, na si vya ulimwengu wote; ni maneno maalum. Unaona, si jambo la kushangaza, na nadhani ni

pale tu unapochunguza michakato ya kiakili ndipo unapogundua unapofikiria kwa njia isiyoeleweka, hufikirii maneno, unafikiria kwa maneno.

Maneno hayo ni zana za kufikiri kwa kina. Sio wafikiri wa kina. Hufikirii maneno hayo.

Sasa, nakuruhusu, katika wiki chache za kwanza za kozi ya Utangulizi wa Falsafa, unafikiria maneno. Unakumbuka mchakato huo? Jinsi maneno yalivyo vile ulivyokuwa unafikiria. Sasa, neno hili linamaanisha nini? Neno hilo linamaanisha nini? Yanaendanaje? Unajua, aina hiyo ya mchakato ni kama kujifunza lugha mpya.

Unafikiria maneno. Ilhali kufikia hatua hii, unajifunza kufikiria kwa kufikirika kuhusu nadharia za ulimwengu, na kuuliza maswali ya kufikirika, ambapo maneno ndiyo njia ya kufikirika. Lakini hufikirii maneno.

Unafikiria kuhusu mawazo hayo. Ndiyo, hatujui mengi kuhusu mtazamo ulioendelezwa wa Rosalind, lakini naweza kukuambia jinsi ulivyoendelea tutakapomfikia William wa Ockham. Tutashughulikia kikamilifu zaidi wakati huo.

Lakini kimsingi, kile William wa Ockham alifanya ni kukuza kile tunachokiita nadharia ya amri ya kimungu siku hizi. Maadili yako ni yapi? Naam, kile Mungu anakuambia ufanye. Ni maadili ya utii kwa amri za Mungu.

Maadili ya kumpenda Mungu kama alivyokuambia umpende. Na vipi ikiwa Mungu hajatoa amri maalum? Kisha Ockham alizungumzia kuhusu utumiaji wa akili sahihi. Sababu sahihi ni ipi? Loo, ni kubaini matokeo ya kitendo ili kuona kama kinachangia aina ya mambo ambayo Mungu anakuambia uchangia.

Sawa? Kwa hivyo kimsingi, inarudi kwenye nadharia ya amri ya kimungu ya aina fulani. Sasa, hivyo ndivyo inavyofanya, ni wazi, ndani ya mpangilio wa imani ya Mungu. Nje ya mipangilio ya imani ya Mungu, yote unayo bila metafizikia hiyo yanaweza kuwa ni ujasusi tu.

Unaona? Mtaalamu wa maadili hufanya nini kuhusu maadili? Naam, anakuwa mtaalamu wa maadili. Kama John Stuart Mill, ni jambo la manufaa. Au anakuwa, unaona, nilisema yeye kuhusu mtaalamu wa maadili, sasa ninabadilisha jinsia kuwa mwanamke.

Hapana, unajua, tunatabasamu, tunacheke, kwa sababu tunazoea njia makini za kutumia lugha. Lakini utagundua kuwa waandishi wengi huwa wanabadilisha jinsia ya viwakilishi. Kwa heshima ya vyote viwili.

Nadhani ni njia nzuri ya kufanya hivyo. Vinginevyo, basi, mtaalamu wa empiricism anaweza kugeuka na kukuza aina fulani ya maadili yenye mizizi katika hisia za maadili, aina fulani za hisia. David Hume hufanya hivi.

Aina ya ubinafsi wa kimaadili, ambapo kuna hisia za kibinafsi unazorejelea unaposema kitu ni sahihi au kibaya. Kwa hivyo ubinafsi, uadilifu, hayo ni matokeo ya kawaida ya mbinu ya empiricist iliyojikita katika kukataa kwa nominella kwa ulimwengu halisi. Sasa, unaona sikusema uhusianifu.

Sikusema utegemezi wa mambo. Kwa sababu si utegemezi wote unaoongoza kwenye utegemezi wa mambo. Ni wazi kwamba, ikiwa kuna maadili ya amri ya kimungu, si utegemezi wa mambo, unaona.

Na mtendaji wa matumizi ana angalau kanuni ya matumizi, ambayo si kanuni inayohusiana. Hiyo ndiyo sehemu moja ya marejeleo, unaona. Kwa hivyo si lazima iwe ya utegemezi.

Si haki kusema kwamba bila ulimwengu wote, bila shaka itakuwa ya utegemezi. Hapana, haizungumzi. Hapana, anasema hakuna ulimwengu wote halisi, wa kimetafizikia.

Plato alikuwa amekosea. Sio kwamba hatujui. Huo ungekuwa ni kutilia shaka.

Kwa nini tungehitaji kufanya hivyo? Naam, ungefanyaje hisabati ikiwa hungefikiria kwa upande wa vifupisho? Nambari mbili ni kifupisho mbali na seti maalum za mbili. Mstari ulionyooka ni kifupisho kwa sababu una urefu lakini hauna upana, unaona. Kwa hivyo swali lako linakuwa, kwa nini tunafanya hisabati? Au ikiwa kufanya theolojia kunahitaji vifupisho, kwa nini tunafanya theolojia? Ikiwa metafizikia inahitaji vifupisho, ikiwa sayansi ya kinadharia ilikuwa, kwa nini tunafanya mambo hayo? Na unaweza kusema, sawa, yanavutia, sivyo? Au unaweza kutaka kusema, oh ndio, lakini fikiria matokeo, jinsi tunavyoweza kutumia kile tunachopata katika maeneo hayo.

Ndiyo. Au kama wewe ni mtetezi wa dhana halisi tena, kama John Stuart Mill au mtetezi wa mawazo wa karne ya 20, utasema aina hiyo ya mazungumzo ambayo hayana marejeleo ya moja kwa moja, hayana marejeleo ya maelezo, moja kwa moja au kwa njia isiyo ya moja kwa moja, aina hiyo ya mazungumzo haina maana kabisa. Sahau.

Ambayo ndiyo hasa AJ Ayer, mwanachama wa mawazo chanya wa karne ya 20, alisema, na tutamsoma mwishoni mwa muhula wa pili. Ndiyo. Katika hali hiyo, maadili hayatakuwa hata suala la kuzungumzia hisia zako binafsi.

Maadili yanakuwa suala la kuhisi tu. Kwa hivyo kusema kitu kibaya haimaanishi chochote kwa sababu neno si sahihi ni ufupisho ambao hauna marejeleo ya chochote. Kwa hivyo badala ya kusema kitu kibaya, unakihisi tu, unapiga kelele kuhusu hilo, unakizomea.

Ndiyo. Kwa mara nyingine tena. Ndiyo.

Kweli, kuna njia mbili za kuzungumzia kanisa kwa ujumla . Unaweza kulizungumzia kama mkusanyiko maalum wa watu binafsi, ambapo unatumia ujumlishaji wa kimajaribio, unaona. Au unazungumzia kama kitu kingine zaidi ya au zaidi ya mkusanyiko maalum wa watu binafsi, ambapo unahitaji kushughulikia ufupisho, kama vile ufupisho, mwili wa Kristo.

Angalia ishara ya neno, unaona. Au wazo la kanisa la ulimwengu wote. Au kama Imani ya Mitume inavyosema, kanisa moja takatifu la Katoliki, ambapo neno Katoliki, bila shaka, linamaanisha ulimwengu wote.

Kwa hivyo unaweza kuzungumzia kitu kama kanisa ama kwa kutumia vifupisho au kwa kutumia jumla ya majaribio. Na mtu anayejina anafurahi kufanya hivyo kwa njia ya pili. Jumla ya majaribio.

Je, hilo linajibu swali? Ndiyo. Unaona, ninachojaribu kufanya ni kwamba, sikubaliani na upendeleo wa majina, nadhani ni makosa. Lakini nataka kutetea uwezekano wa msimamo huo, ingawa nadhani ni makosa.

Sidhani kama ni upuuzi. Rosalind angemwonaje Mungu? Kama kiumbe maalum. Je, hivyo sivyo unavyomwona Mungu? Ndiyo, lakini namaanisha, je, hatumwoni Mungu kwa njia isiyoeleweka? Natumai si kwa njia isiyoeleweka sana.

Natumaini yeye ni zaidi ya wazo la kufikirika. Ndiyo, lakini kwa maana fulani tunalo. Naam, inategemea unamaanisha nini kwa kumtazama kwa kufikirika.

Uliuliza maoni yake kuhusu Mungu ni yapi. Maoni ya Rosalind kuhusu Mungu ni kwamba Mungu ndiye muumba wa mbingu na dunia, ambaye alifanyika mwili katika Mwanawe Yesu Kristo, Bwana wetu, alizaliwa na Bikira Maria, aliteseka chini ya Pontio Pilato, nk. Je, hukubaliani? Vipi kuhusu kabla ya kuumbwa kwa ulimwengu? Ndiyo, alikuwepo kabla ya kuumbwa kwa ulimwengu.

Huo si ufupisho. Hiyo ni kusema tu kwamba kiumbe fulani alikuwepo kabla ya wakati fulani. Vivyo hivyo mimi nilikuwepo kabla ya wakati fulani.

Hakuna jambo la kufikirika kuhusu hilo. Jaribu tena. Unaona, nadhani, Daudi, katika swali lako, kunaweza kuwa na aina fulani ya utata uliofichwa kwenye hisia mbili tofauti za kufikirika, ambapo hisia moja ya kufikirika ni kwamba unamzungumzia Mungu kabla ya kuumbwa kwa ulimwengu, unasema kwa kufikirika.

Hapana, ningesema kwa kuzidisha, kuzidisha nyuma. Na maana nyingine ni kutumia mawazo dhahania ya ulimwengu. Hapana, lakini unaona, nina shida ikiwa mhalisia

aliyezidishwa—sina uhakika kama mhalisia aliyezidishwa alifanya hivi—lakini ikiwa mhalisia aliyezidishwa alitaka kusema kwamba Mungu ni ulimwengu, unaona, ndani yake kuna mambo matatu muhimu.

Unamaanisha nini kwamba Mungu ni wa ulimwengu wote? Hapana, Mungu ni mtu fulani tata, watatu katika mmoja, mmoja katika watatu, unaona. Mafundisho ya Utatu hayasemi kwamba Mungu ni wa ulimwengu wote kwa maana ya umbo la Kiplato, sivyo? Hapana, kwa namna fulani, fundisho la Utatu linasema kwamba Mungu hayuko katika hali ya kufikirika, bali ni kiumbe fulani ambaye ndiye chanzo cha viumbe vingine vyote, unaona. Na ukweli kwamba unazungumzia kiumbe fulani ambaye haonekani haimaanishi kwamba unazungumza katika hali ya kufikirika ; inamaanisha unazungumzia kitu ambacho huoni.

Naam, wema ni nini ? Wewe ni kiumbe maalum mwenye wema. Namaanisha, unatafuta udhihirisho wa kitabia unapotaka kuzungumza kuhusu mtu mwenye wema, na unatafuta udhihirisho wa kitabia unapotaka kuzungumza kuhusu mtu mtakatifu. Lakini je, hungenesema kwamba hilo lingesababisha kauli ya ulimwengu wote, kwa sababu kila moja, namaanisha, inatoka katika mtazamo wa dhana? Ndiyo, lakini unaona, kuwa mwangalifu, kwa sababu ukweli kwamba unatoa kauli ya ulimwengu wote inaweza kuwa suala la jumla tu.

Kauli ya ulimwengu mzima kimantiki inaweza kuwa na umbo hili. Irudishe, unaona, hiyo ni kauli ya ulimwengu mzima. Au kauli nyingine ya ulimwengu mzima ingekuwa kama, ikiwa kila mtu atasema hivyo, hiyo ingekuwa kauli ya ulimwengu mzima.

Sasa, huna wasiwasi kuhusu kauli za ulimwengu; ukizungumzia kuhusu ulimwengu, unazungumzia kauli kuhusu ulimwengu. Unaona, hakuna hata moja kati ya hizo inayozungumzia ulimwengu. Ya kwanza ni kauli kuhusu maelezo, kauli ya jumla kuhusu maelezo.

Ya pili ni kauli maalum kuhusu asubuhi fulani. Hakuna hata moja kati ya hizo inayohusu ulimwengu wote. Sawa, hiyo ndiyo kauli ya udanganyifu iliyofichika hapo tena.

Ndiyo, Kristen. Ndiyo, lakini unaona, fundisho la dhambi ya asili halisemi tu kwamba watu wote ni wenye dhambi. Linasema kwamba kwa namna fulani sote tunashiriki katika dhambi ya Adamu.

Unaona, hiyo ni kauli tofauti. Na kusema, kushiriki katika dhambi ya Adamu, ni kama kusema sisi ni watu binafsi wanaoshiriki katika ulimwengu wote, unaona. Ndiyo, inaweza kuwa hivyo.

Lakini ni nini chanzo cha ushiriki? Unaona, je, kuna ubinadamu wa kawaida, asili ya kawaida ya binadamu, umbo halisi lililo karibu ndani, ili kile Adamu alichofanya

kikaharibu umbo hilo moja halisi ambalo sote tunashiriki, unaona, ambalo ni njia moja ya kufanya hivyo. Ingawa katika utamaduni wa Tertullian na utamaduni wa Stoic, ingekuwa roho maalum iliyokuwa na roho zote za warithi ambayo iliharibiwa, unaona, ili katika mchakato wa uzazi, tupate roho zilizoharibiwa. Unaona, kwa sababu katika nadharia hiyo ya Traducian, roho pamoja na miili ya wazao wote wa mtu iko ndani ya mbegu ya mzazi, unaona.

Ndiyo, na hivyo mbegu hubeba udhaifu wa kuzaliwa nao . Ndiyo, ndiyo. Unamaanisha, mtazamo wa dhambi ya asili ukoje? Ndiyo, hoja, ikiwa mtu atachukua mtazamo wa Traducian kwamba mbegu ya baba ina roho za wazao, na Yesu Kristo hakuwa na baba wa kidunia, unaona, basi alikuwa na kinga ya kurithi dhambi ya asili.

Kwa hivyo inahusiana vizuri, ambayo mara nyingi ndiyo iliyofanya nadharia fulani kuvutia, kwamba inahusiana vizuri. Naam, turudi kwenye ulimwengu, sivyo? Mambo ya kuvutia. Inanifanya nitamani kama mtu fulani kwenye mkutano wiki hii angekuwa akifanya karatasi kuhusu mantiki ya dhambi ya asili katika baadhi ya enzi za kati, lakini hatuna mojawapo ya hizo.

Sawa, sasa, vipi kuhusu Aquinas kuhusiana na nadharia hii ya miiba, nadharia hizi za miiba? Sasa, unaweza kukumbuka nilichokuwa nikisema jana katika kuchunguza mwanzo wa mawazo ya enzi za kati kuhusu ushawishi wa mila ya Aristotle? Nilichokuwa nikisema kilikuwa kuhusu Averroes, mwanafalsafa wa Kiarabu, mwanafalsafa Mwislamu, tafsiri ya Averroes kuhusu Aristotle, ambayo inahusisha dai kwamba maada ni ya milele na hakuna kutokufa kwa mtu binafsi, na madai haya mawili yalionekana kama yanayomfanya Aristotle asipatane na Ukristo, hivyo kwamba Bonaventure alisema hapana kabisa kwa Aristotle na kuendelea na Uplatoni wake. Kwa kweli, kile Bonaventure anapendekeza ni kwamba aina za awali, maumbo kama aina za awali, ziko akilini mwa Mungu, ili Mungu ambaye, kama Mungu wa Aristotle, anafikiri, hafikirii tu mchakato yake ya kufikiri, bali anafikiria mawazo hayo ya awali, mifano hiyo akilini mwake mwenyewe. Na kwa kuwa aina hizo za awali, maumbo hayo katika akili ya Mungu si tu aina za spishi na genera, bali pia sifa zote maalum , inafuata kwamba Mungu anaweza kufikiria kila mchanganyiko maalum wa sifa unaoweza kufikirika, na kwa maana hiyo anaweza kufikiria kila mtu binafsi anayewezekana.

Mungu anaweza kuwajua watu binafsi, na Mungu anayeweza kuwajua watu binafsi anaweza kusemwa kuwaumba watu binafsi na hashikiki tu kuwa chanzo cha mwisho. Anaweza pia kuwa chanzo chenye ufanisi, muumba wa ulimwengu. Kwa hivyo Mungu huwaumba watu binafsi wenye sifa hizo maalum ambazo anazo, katika hekima yake, mifano ya, kwa pamoja, unaona? Na katika kuwaumba watu hao, kisha huumba akili zenye sifa maalum, miili yenye sifa maalum, na kama nilivyoonyesha mara ya mwisho, anafikiria jambo la kawaida ambalo haliegemei upande wowote kuhusiana na tofauti kati ya sifa za mwili na sifa za roho, sifa za busara, ili mchanganyiko wa roho na mwili uweze kuishi baada ya kuvunjika—nilisema kuhusu roho na mwili?—

wa roho na maada yenye mantiki, na jambo linalounda roho yenye mantiki liweze kuishi baada ya kuvunjika kwa kimwili, unaona? Na hivyo kutokufa kwa mtu binafsi kunawezekana.

Naam, Bonaventure kisha akaendeleza msimamo wake akijibu tafsiri ya Averroes kuhusu Aristotle, ambayo ilisema hakuna kutokufa kwa mtu binafsi. Mungu hawezi kuumba, sembuse kuumba watu binafsi, kwa sababu anafikiria tu kwa mawazo yake mwenyewe, unaona? Lakini Aquinas—na hapa ndipo anapoingia, unaona—Aquinas anachagua badala yake kurekebisha Aristotle, ikiwa kwa njia nyingine metafizikia ya Aristotle pamoja na telojia yake, telojia ambayo ni wazi zaidi kuliko Plato, ikiwa metafizikia ya Aristotle pamoja na telojia yake kwa njia nyingine inafaa zaidi kuliko mapokeo ya Plato, je, tunaweza kuifanyia utafiti metafizikia ya Aristotle ili kuifanya iendane na Ukristo? Na tukichukua kidokezo kutoka kwa mambo ambayo Bonaventure alikuwa ameyaona yamekosekana, kile Aquinas anachofanya ni kuongeza kwenye metafizikia ya Aristotle kwanza mfano wa Augustine, mtazamo kwamba maumbo ni mifano, aina za kale, akilini mwa nembo. Sasa, huoni nembo zikizunguka-zunguka katika metafizikia ya Aristotle.

Unacho pekee ni mtoa hoja asiyeguswa, si nembo katika kuiga hekima yote ya mawazo ya milele, unaona? Kwa hivyo Aquinas anaongeza fundisho la nembo pamoja na mifano yake katika akili ya Mungu, na pamoja na hilo, madai kwamba Mungu ndiye mwema. Ili kwa Aquinas, unaona, maadili yake hayatakuwa moja ambayo utimilifu wa mwanadamu ni mwema, kama ilivyokuwa kwa Aristotle. Unaona, utimilifu wa mwanadamu sio mwema wa hali ya juu.

Mungu ndiye mwema mkuu, na Aquinas anataka kumfuata Augustine katika suala hilo. Sasa, hilo ndilo jambo la kwanza analoongeza, mfano huo. Mungu nembo, Mungu mwema mkuu, Mungu hatimaye ndiye mfano kwa viumbe vyote, na viumbe vyote vinatafuta kuwa kama Mungu.

Ni tereolojia ya ndani. Sasa, pia anataka kuongeza dai kwamba Mungu anawajua viumbe wake, na hivyo angeweza kuumba watu wa aina mbalimbali, na kuwaumba kutoka kwa kitu chochote badala ya kutoka kwa maada, kutoka kwa kitu cha milele. Kwa hivyo Mungu anawajua viumbe wake, anawajua mapema, na hivyo angeweza kuwaumba.

Exni, habari. Sasa, hilo ndilo analotaka kuongeza. Na swali ni, anafanyaje? Hili ndilo analotaka kufanya.

Anafanyaje? Acha nichore kitu sasa ambacho tutafuatilia kwa undani zaidi wiki ijayo. Acha kwanza nieleze kwamba Summa Theologica yake, ambayo ni moja ya kazi zake mbili kuu, tuna dondoo kutoka kwake katika mkusanyiko. Summa Theologica yake iliandikwa kujibu Averroists, kujibu watu wenye tafsiri hiyo ya Aristotle. Averroism, bila shaka, miongoni mwa Wakristo, ili kushughulikia matatizo katika Aristotle ilikuwa

na fundisho hilo la ukweli maradufu, ili kuwe na ukweli wa imani na ukweli wa sababu.

Ni mada gani ya kwanza anayozungumzia katika Summa Theologica yake? Uhusiano wa imani na mantiki. Naam, Waaverroist walikuwa na dhana hii isiyotosha na isiyotosha kuhusu Mungu. Ni mada gani ya pili anayozungumzia katika Summa Theologica yake? Dhana ya Mungu.

Na tunapofikia uthibitisho huo tano wa uwepo wake ambao ni maarufu kwa uwepo wa Mungu, ninachotaka kukuonyesha ni kwamba anachoweka ni kwamba unaweza kutumia dhana ya Aristotle kubishana kwa Mungu asiye Aristotle. Kwa sababu Mungu ambaye, katika hitimisho la uthibitisho wake, ni Mungu ambaye kiini chake kinapaswa kuwepo, Mungu ambaye ndiye chanzo cha kuwa pamoja na utaratibu na wema, Mungu anayejua mifano, huumba, akilini mwake mwenyewe, Mungu mwenye akili anayeongoza vitu vyote kwa kusudi. Hayo ni mambo kumhusu Mungu ambayo Aristotle hakuweza kusema.

Kwa maneno mengine, dhana ya Mungu, hata mwanzoni mwa Summa Theologica, inamhusu Mungu zaidi kuwa Mungu wa Kikristo kuliko ilivyo kwa mtoa hoja asiyeguswa wa Aristotle. Sasa, kiini cha hili ni kipi? Kweli, kiini, kama ninavyokiona, ni mara mbili, na unaweza kuona jinsi anavyochukua vidokezo kutoka kwa Bonaventure. Kwanza, Mungu ndiye nembo.

Mungu anajua maumbo katika akili yake, lakini katika kujua maumbo ndani ya akili yake mwenyewe, mifano hiyo, Mungu anajua kila kiumbe binafsi alichokiumba au atakachowahi kukiumba. Vipi? Naam, unaona, katika kujua mifano, Mungu anajua yote yanayowezekana. Mungu anajua uwezekano wote ambao haujabainika katika ulimwengu wa kimwili.

Anajua uwezekano mbalimbali, wote, ambao angeweza kuutoa kutoka kwa jambo kuu. Sasa, jambo kuu ni jambo kuu, mbali na umbo lolote. Jambo ambalo tayari lina aina fulani ya umbo huitwa jambo la signate.

Ni kama kitu kilichoteuliwa, kitu kilichoteuliwa. Lakini Mungu anaelewa uwezo wote uliopo katika kitu kikuu, uwezo ambao unaweza kutolewa kwa kutoa umbo. Sasa, si kwamba kitu kikuu tayari kipo milele.

Sio kwamba kitu kikuu kinaweza kuwepo chenyewe. Yeye ni Aristotle. Kitu na umbo huwa vinachanganyikana kila wakati.

Lakini akijua michanganyiko yote inayowezekana, anajua uwezekano wote uliopo katika jambo hili la kufikirika, jambo kuu, unaona. Kwa hivyo hata jambo lina uwezekano mzuri na kwa kiasi fulani ni zuri. Ulisikia wapi msemu wa Kigiriki kwamba jambo ni zuri? Unaona.

Jambo kuu ni zuri. Kwa hivyo katika uongozi mzima wa kuwa, kuna viwango vya kuwa na wema kuanzia Mungu hadi jambo kuu. Na katika kufanikisha uwezekano fulani ambao jambo kuu linao, analeta kitu katika kuwepo kutokana na nini? Hakuna, kwa sababu jambo kuu si kitu ila uwezekano mtupu.

Analeta kitu kiwepo, kitu kisicho na uwezekano tu katika kuwepo halisi. Mungu hutoa kuwepo kwa kutoa umbo kwa kile ambacho kingekuwa uwezekano usio na umbo. Na kila kitu maalum anachoumba hutimiza uwezekano kama huo.

Kila kitu cha mtu binafsi basi kina uwezekano wake, asili yake, ambayo Mungu anajua. Kila kitu cha mtu binafsi kina telos zake, mwisho wake wa karibu. Mwisho wa karibu ni mwisho wake maalum, tofauti na mwisho wa mwisho wa vitu vyote vya uumbaji kwa ujumla.

Mwisho wa vitu vyote vya uumbaji kwa ujumla ni kuwa kama Mungu, kumtukuza Mungu, unaona, kumtukuza Mungu kwa njia ya kufikia malengo hayo ya karibu, mema hayo, ambayo ni malengo ya karibu. Kwa hivyo kila kitu cha mtu binafsi kina utu wake mzuri kama Mungu kwa njia ambayo, kama kitu cha mtu binafsi, asili yake imeundwa kuwa kama Mungu kwa kiwango. Na kwa njia hiyo inafaa katika uongozi mzima wa kuwa hivyo kwamba uumbaji wote, unaona, katika uongozi huu ambao hauna mapengo na mashimo ndani yake, ili kwa ujumla uige Mungu na ni kwa utukufu wa Mungu.

Kwa hivyo anachofanya basi na nadharia yake ya maumbo ni, moja, kusema kwamba maumbo ni maumbo asilia katika akili ya Mungu, pili, kusema kwamba maumbo asilia haya huwezesha kila mtu kuwa na asili aliyopewa na Mungu, na tatu, kwa asili hiyo aliyopewa na Mungu kuendana na kusudi la jumla la ulimwengu, ambalo ni kuwa mwema kama Mungu alivyo mwema, kila sehemu ikichangia kwa kiwango kikubwa kwa ujumla. Na Mungu, basi, akijua maumbo, anawajua watu binafsi, na watu binafsi ndani ya aina yoyote ya kila mtu binafsi. Naam, hawaiti aina za watu binafsi; anawaita asili, lakini asili hizi binafsi zinajumuisha kiini cha spishi nzima.